

at bifalde, at den Indenrigsministeren ved foreslået Lov af 29de December s. A., paa Grund af Omsætningsforholdenes daværende Beskaffenhed, aabnede Udgang til ikke at være bunden til nogen bestemt Rentefod ved Anvendelsen af den i Lov af 6te April 1855 § 2 givne Bemyndigelse til at udstæde Bevilling til at svare højere Rente end 4 pCt. af Laan i faste Eiendomme, ikke længere bliver at benytte. Der staaer i Texten aldeles Intet om, at den foreløbige Lov ophæves, men kun, at den ikke længere bliver at benytte. Nu forekommer det mig klart, at det dog maa være Texten, hvori Ophævelsen maa indeholdes, og ikke i Overskriften. Naar man spørger om en Lovs eller en Bekjendtgørelses Indhold, da kan Overskriften lede dertil, men for at komme til Bished, maa man gaae til Texten. Men der staaer, som sagt, ikke i den kongelige Bekjendtgørelses Text, at den provisoriske Lov er ophævet, men derimod, at den ved samme givne Bemyndigelse ikke længere bliver at benytte, og det forekommer mig klart, at der naarsomhelst kan udgives en ny kongelig Resolution, hvori der siges, at den atter bliver at benytte. — Forskjellen er den, at en foreløbig Lov ikke kan gives uden i særdeles paatrængende Tilfælde; men er den engang given, og en kongelig Resolution kun har sagt, at den ikke skal benyttes, da kan en ny kongelig Resolution sige, at den atter skal benyttes, uden at derfor behøves at foreligge særdeles paatrængende Omstændigheder; det er Forskjellen. Naar nu den høitærede Minister imod Grundlovens klare Ord, stiller en Overenskomst mellem tvende af Landsthingets og Folkethingets tidligere Formænd, saa vil jeg sige, at, naar Grundlovens klare Ord lyde anderledes, end denne Overenskomst — jeg har forresten ikke havt Leilighed til at eftersee den, og kan heller ikke erindre den, men jeg er overbevist om, at den er saaledes, som den høitærede Minister har sagt — saa kan den ikke tillægges Gyldighed. Det staaer i Grundloven, at en foreløbig Lov altid skal forelægges Rigsdagen, og at undtage visse provisoriske Love deraf er aabentbart at gjøre Brud paa Grundlovens aldeles klare Ord. Naar den høitærede Minister siger, at denne Betragtning er fulgt i vort statsret-

lige System, saa veed jeg ikke, hvor „vort statsretlige System“ findes; jeg troer ikke, at mange af de ærede Medlemmer kjende „vort statsretlige System“, og jeg troer, at det er farligt at beraabe sig, overfor klare Grundlovsbestemmelser, paa „vort statsretlige System“. Det er mig, som sagt, aldeles ubekjendt, jeg veed ikke, hvor det findes, hvor man skal søge det, eller hvor man skal gjøre sig bekjendt med det, men jeg veed, at Grundloven siger, at en foreslået Lov altid skal forelægges den første sammentrædende Rigsdag. Naar man ikke kan paavise, at Grundloven foreskriver „Forelæggelse“ paa andre Steder i anden Betydning, end at det, der „forelægges“, skal under Forhandling og Beslutning i Thinget, da forekommer det mig, at man er fuldt berettiget til at sige, at den her omhandlede provisoriske Lov skulde have været Thinget „forelagt“ til Forhandling og Beslutning. Og jeg maa udtale, at selv om Loven var ophævet, selv om i den tgl. Bekjendtgørelse Texten lød som Overskriften, at Loven ophæves, da vilde det dog være overordentligt farligt, dersom det kunde gaae an, at en Regjerings kunde udstæde en foreløbig Lov, naar Rigsdagen var sluttet, og at den, naar den tilbage kaldte den, inden næste Rigsdag kom sammen, kunde være aldeles angerløs og sige: naar den kun er tilbagekaldt, inden Rigsdagen sammentræder, saa behøver den ikke at forelægges Rigsdagen til Forhandling — det vilde være overordentligt farligt. Jeg troer at Grundlovens Ord ere saa klare, at hvad enten en foreløbig Lov er ophævet, førend den næste Rigsdag er traadt sammen, eller ikke, skal den efter § 30 forelægges den første sammentrædende Rigsdag til Behandling. Naar nu den høitærede Minister siger, at der ofte er forholdt anderledes, saa har jeg ikke kunnet erindre mig Tilfælde af denne Slags, men jeg drister mig naturligvis ikke til at benægte dette, naar den høitærede Minister har sagt det — jeg kan kun ikke erindre saadanne Tilfælde. — Det forekommer mig imidlertid at være klart, at en Omdeling af et Document her i Thinget ikke er at „forelægge“ det saaledes. Omdeelte efter Grundlovens Ord; en saadan Omdeling kan ikke forstaaes som en „Forelæggelse“, og Grundloven